

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
I. VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	7
II. VŠEOBECNĚ O ČLENOVCÍCH	16
HMYZ — INSECTA	20
Morfologie hmyzího těla	20
<i>Hlava (caput) 20, Hrud' (thorax) 23, zadeček (abdomen)</i>	
26	
Vnitřní anatomie hmyzu	28
<i>Svalová soustava a vnitřní kostra hmyzu 28, nervová a</i>	
<i>smyslová soustava 30, zažívací a vyměšovací soustava 34,</i>	
<i>dýchací soustava a krevní oběh 39, pohlavní ústroje 41,</i>	
<i>ontogenetický vývoj hmyzu 43</i>	
Pokožka hmyzu jako vstupní brána insekticidu	48
Systematické dělení hmyzu	53
PAVOUKOVITÍ — ARACHNOIDEA	54
III. SKUPINY HMYZU ŠKODLIVÉ LIDSKÉMU ZDRAVÍ	58
ŘÁD BLATTODEA — ŠVÁBI	58
<i>Klíč k určování středoevropských členů 58, jednotlivé</i>	
<i>druhy 59</i>	
ŘÁD MALLOPHAGA — VŠENKY	63
ŘÁD ANOPLURA — VŠI	64
Vnější morfologie vši	65
<i>Dospělý hmyz 65, vajíčka vši 71, larvy vši 71</i>	
Vnitřní stavba vši	73
Bionomie lidských vši	75
Ekologie vši drobných ssavců	82
<i>Klíč k určování čeledí, rodů a druhů vši 88</i>	
Jednotlivé druhy lidských vši	91
<i>Pediculus humanus 91, Phthirus pubis 92, vši s drobných</i>	
<i>zemních hlodavců 94</i>	
Zdravotnický význam vši	94
Boj proti vším	99

ŘÁD HETEROPTERA — PLOŠTICE	108
Čeď Cimicidae — štěnicovití	110
<i>Cimex lectularius</i> 110, bionomie jednotlivých vývojových stadií štěnice 115, boj se štěnicí 122	
ŘÁD HYMENOPTERA — BLANOKŘÍDLÍ	124
ŘÁD COLEOPTERA — BROUCI	126
ŘÁD LEPIDOPTERA — MOTÝLI	127
ŘÁD DIPTERA — DVOUKŘÍDLÍ	128
PODŘÁD ORTHORHAPHA, ČEĎ CULICIDAE — KOMÁROVITÍ	129
Vnější morfologie	132
<i>Dospělý hmyz-imago</i> 132, <i>vajíčka komárů</i> 141, <i>larvy komárů</i> 144, <i>kukla komárů</i> 154	
Vnitřní anatomie komára	155
<i>Imago</i> 155, <i>larva</i> 164	
TRIBUS ANOPHELINI EDWARDS	166
Klíč komárů čeledi Culicidae 166, rozlišení podčeledi Culicinae 167, klíč význačnějších evropských zástupců rodu Anopheles 167	
Bionomie a fyziologie jednotlivých stadií anofelů .	172
<i>Vajíčka anofelů</i> 172, <i>larvy anofelů</i> 176, <i>kukly anofelů</i> 185, <i>imaga anofelů</i> 185	
Jednotlivé druhy rodu Anopheles v Evropě . . .	204
<i>Kruh Anopheles maculipennis</i> 213	
Anofeles a malarie	233
Epidemiologické faktory malarie	238
Entomologický průzkum terénu před akcí proti malarii	246
Boj s malarií	258
<i>Prostředky k akci proti malarii</i> 258, <i>návrh organizace protimalarické služby</i> 262	
Boj s anofely	267
<i>Krátkodobé akce proti komárům</i> 267, <i>Hubení larev komárů</i> 267, <i>letecký boj s larvami komárů</i> 281, <i>hubení dospělých komárů</i> 284, <i>metody chemické</i> 285, <i>mechanické prostředky k ochraně člověka</i> 291, <i>metody k odpuzení a odlákání komárů</i> 292, <i>dlouhodobé asanace terénu od komárů</i> 298	

Kontrola výsledků	307
<i>Průkaz insekticidu a jeho účinnosti v terénu</i>	
TRIBUS CULICINI EDWARDS	315
<i>Klíč evropských rodů Culicinů 316, klíč druhů rodu Theobaldia 317, klíč druhů rodu Aedes 318, klíč druhů rodu Culex 323</i>	
Rod Theobaldia Neveu Lemaire	325
Rod Culex L.	328
<i>Biologie rodu Culex 330, poznámky k jednotlivým druhům 334, boj s komáry rodu Culex 340</i>	
Rod Aedes Meigen	340
<i>Biologie 341, jednotlivé druhy 355</i>	
Rod Taeniorhynchus L.—A.	364
<i>Culicini jako přenašeči nemocí 365</i>	
Boj s komáry rodu Aedes	366
FLEBOTOMI — PHLEBOTOMINAE	371
Vnitřní anatomie	374
Bionomie jednotlivých stadií	376
<i>Klíč evropských druhů flebotomů 385</i>	
Flebotomi jako přenašeči nemocí	387
Boj s flebotomy	388
PODŘÁD CYCLORHAPHA	389
Epidemiologický význam much se zvláštním zřetelem k mouše domácí	
Úloha much při šíření akutních střevních onemocnění 397, úloha much při šíření jiných onemocnění člověka 407	
Boj s mouchami	408
ŘÁD APHANIPTERA — BLECHY	410
Vnější morfologie blech	412
<i>Dospělý hmyz-imago 412, vajíčka blech 419, larvy blech 420, kukla 421</i>	
Vnitřní anatomie blechy	422
<i>Vývoj blech 423</i>	
Fysiologie blech	428
Ekologie blech	432

708	RAD	Středoevropská pásma aphanipteríí	444
		<i>Zákonitosti v pásmech 450, význam pásem aphanipteríí</i>	
518		456	
		Klíč k určování blech	458
		<i>Klíč rodů blech 458, klíč rodu Palaeopsylla 463, klíč rodu</i>	
		<i>Doratopsylla 463, klíč rodu Ctenopsyllus 464, klíč rodu</i>	
328	RAD	<i>Ctenophthalmus 465, klíč rodu Ceratophyllus 467, klíč</i>	
328	RAD	<i>rodu Citellophilus 469, klíč rodu Megabothris 470, klíč</i>	
		<i>rodu Chaetopsylla 470, klíč rodu Ctenocephalides 471</i>	
		Bionomie druhů blech	471
		<i>Pulex irritans 472, Ctenocephalides canis 474, Cteno-</i>	
340		<i>cephalides felis 476, Ceratophyllus columbae 477, Cera-</i>	
364		<i>tophyllus gallinae 477, Nosopsyllus fasciatus 481, Tunga</i>	
		<i>penetrans 482, Xenopsylla cheopis 483, druhy blech s re-</i>	
		<i>servoárových zvířat 486</i>	
366		Zdravotnický význam blech	492
371		Boj s blechami	500
374		<i>Boj s blechami jako přenašeči moru 503</i>	
376		IV. KLEPÍTKATCI — CHELICERATA	506
		ARANEAE — PAVOUCI	506
387		ACARI — ROZTOČI	507
388		NADČELEŘ IXODOIDEA — KLÍŠŤATA	507
388		ČELEŘ ARGASIDAE — KLÍŠŤÁKOVITÍ	509
		<i>Klíč středoevropských zástupců č. Argasidae 511</i>	
390		ČELEŘ IXODIDAE — KLÍŠŤATOVITÍ	512
		Vnější morfologie	512
		<i>Gnathosoma, hlavička 512, idiosoma, zadeček 515</i>	
404		Vnitřní anatomie klíšťat	522
410		Klíč k určování klíšťat	525
412		Bionomie klíšťat	531
		<i>Jednotlivé druhy klíšťat 534, klíšťe obecné 535, Ixodes</i>	
		<i>persulcatus 545, Haemaphysalis concinna 547, Derma-</i>	
422		<i>centor pictus 551, Dermacentor marginatus 556</i>	
		Zdravotnický význam klíšťat	557
428		<i>Tularemie 558, sezónní encefalitidy 565</i>	
432		Boj s klíšťaty jako přenašeči onemocnění	574

ČELEĎ DERMANYSSIDAE — ČMELÍKOVITÍ	582
ČELEĎ TARSONEMIDAE — ROZTOČÍKOVITÍ	583
ČELEĎ TROMBIDIIDAE — SAMETKOVITÍ	583
ČELEĎ DEMODICIDAE — TRUDNÍKOVITÍ	586
ČELEĎ SARCOPTIDAE — ZÁKOŽKOVITÍ	586
Sarcoptes scabiei — zákožka svrabová	587
<i>Morfologie zákožky 587, bionomie zákožky svrabové 590</i>	
Boj se svrabem	593
V. RESERVOÁROVÁ ZVÍŘATA	597
MAMMALIA — SSAVCI	598
<i>Klíč ssavců 600</i>	
Jednotlivé druhy drobných ssavců důležité s epidemiologického hlediska	609
<i>Hmyzožravci 609, letouni 615, šelmy 615, hlodavci 616</i>	
Ekologie reservoárových ssavců	629
AVES — PTÁCI	630
VI. SBÍRÁNÍ A PREPARACE ŠKUĎCŮ LIDSKÉHO ZDRAVÍ	631
Sběr na hostitelích a z jejich hnízd	631
Sběr volně žijícího cizopasného hmyzu	639
<i>Sběr komárů 639, sběr flebotomů 642, sběr klíšťat 643</i>	
Označování sběrů	644
Konservování a preparace	646
Pitvy hmyzu a roztočů	654
Pěstování hmyzu a roztočů	662
Chytání reservoárových zvířat a jejich konzervace	668
VII. OHNISKA A OHNISKOVÝ VÝSKYT PŘENOSNÝCH CHOROB ČLOVĚKA	674
<i>Původce onemocnění 680, přenašeč 682, zvířata-reser- voáry 685, biotop, v němž je ohnisko lokalizováno 686, vnější prostředí 686</i>	
Uplatnění entomologie v epidemiologii	693
VIII. ZEMĚPISNÉ ROZŠÍŘENÍ CIZOPASNÝCH ČLE- NOVCŮ A ZVLÁŠTNÍ CESTY JEJICH ROZŠÍŘENÍ	701

IX. PŘEHLEDNÉ NÁVODY PRO BOJ S HMYZEM . . 706

Švábi 706, vši 707, štěnice 708, komáři 710, mouchy 712, muchničky 713, flebotomi 714, blechy 714, klíšťata 716, svrab 717, list kartotéky vodních ploch 719, list kartotéky kontrolních stájí 721, deník malarické stanice 722, deník asanátora 722, deník stříkače 723, měsíční hlášení 724, kartotéka malariků 724, tabulka dávkování insekticidů 725, nejdůležitější hmyzem přenášené nemoci 726, tabulka onemocnění schopných přenosu hmyzem a jejich reservoárů 728, přehled některých hlodavců a jejich ekto-parasitů 732

Literatura	740
Původ obrázků	787
Rejstřík autorů	788
Rejstřík věcný	791
Rejstřík jmen zvířat	809